

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА**

Педагогічний факультет

Кафедра педагогіки та освітнього менеджменту імені Богдана Ступарика

**СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«АНДРАГОГІКА І КОНЦЕПЦІЯ LONG LIFE LEARNING»**

Рівень вищої освіти – другий (магістерський)
Освітня програма «Освітні, педагогічні науки»
Спеціальність 011 Освітні, педагогічні науки
Галузь знань 01 Освіта / Педагогіка

Затверджено на засіданні кафедри педагогіки та
освітнього менеджменту імені Богдана Ступарика
Протокол № 01 від 28 серпня 2023 р.

1. Загальна інформація

Назва дисципліни	Андрагогіка і концепція Long Life Learning
Викладач	Паска Тарас Валерійович, доктор філософії
Контактний телефон викладача	0988386043
E-mail викладача	taras.paska@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	Очний/заочний
Обсяг дисципліни	3 кредити ЄКТС, 90 год.
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua/
Консультації	Вівторок 14:00-16:00

2. Анотація до навчальної дисципліни

Курс спрямований на засвоєння основних принципів, категорій і методів андрагогіки, формування у студентів уявлення про значення андрагогіки для навчання, виховання дорослих людей в контексті безперервної освіти, розвиток умінь майбутнього педагога ЗВО працювати з різними віковими категоріями для здійснення ефективного супроводу розвитку особистості. Основними методами роботи під час вивчення дисципліни є: проблемна лекція, розв'язання ситуацій, анкетування, тестування, робота в малих групах, розробка освітньо-виховних програм для окремих категорій дорослого населення та ін.

3. Мета та цілі навчальної дисципліни

Мета: ознайомлення майбутніх викладачів ЗВО зі специфічними закономірностями засвоєння знань і вмінь різновіковими суб'єктами у процесі освітньої діяльності та особливостями професійної діяльності педагогічного працівника в контексті освіти дорослих в умовах сучасного інформаційного суспільства.

Цілі:

- осмислення предмета, об'єкта андрагогіки, ролі освіти в житті та діяльності дорослої людини;
- вивчення становлення і розвитку освіти дорослих у світі і в Україні;
- прогнозування розвитку освіти дорослих як загальноцивілізаційного процесу;
- розробка, опис і систематизація понятійного апарату для системи освіти дорослих;
- підготовка до взаємодії з учасниками освітнього процесу і соціальними партнерами;
- розвиток активної позиції дорослого в процесі освіти.

4. Програмні компетентності та результати навчання

Інтегральна компетентність – Здатність розв'язувати проблеми, задачі дослідницького та/або інноваційного характеру у сфері освітніх, педагогічних наук.

Загальні компетентності (ЗК):

- ЗК 2. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.
 ЗК 3. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
 ЗК 4. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.
 ЗК 5. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.
 ЗК 7. Здатність до міжособистісної взаємодії.

Спеціальні (фахові) компетентності (СК):

- СК 1. Здатність проєктувати і досліджувати освітні системи.
 СК 2. Здатність застосовувати та розробляти нові підходи до вирішення задач дослідницького та/або інноваційного характеру в сфері освіти й педагогіки.
 СК 5. Здатність розробляти і реалізовувати нові освітні інструменти, проєкти та інтегрувати їх в освітнє середовище закладу освіти.
 СК 6. Здатність управляти стратегічним розвитком команди в педагогічній, науково-педагогічній та науковій діяльності.
 СК 8. Здатність інтегрувати знання у сфері освіти/педагогіки та розв'язувати складні задачі у мультидисциплінарних та міждисциплінарних контекстах.

Програмні результати навчання (ПР):

- ПР 2. Використовувати сучасні цифрові технології і ресурси у професійній, інноваційній та дослідницькій діяльності.
 ПР 3. Формувати педагогічно доцільну партнерську міжособистісну взаємодію, здійснювати

ділову комунікацію, зрозуміло і недвозначно доносити власні міркування, висновки та аргументацію з питань освіти і педагогіки до фахівців і широкого загалу, вести проблемно-тематичну дискусію.

РН 4. Вільно спілкуватися державною та іноземною мовами усно і письмово для обговорення результатів освітньої, професійної діяльності, презентації наукових досліджень та інноваційних проєктів.

РН 7. Створювати відкрите освітньо-наукове середовище, сприятливе для здобувачів освіти та спрямоване на забезпечення результатів навчання.

РН 9. Здійснювати пошук необхідної інформації з освітніх/педагогічних наук у друкованих, електронних та інших джерелах, аналізувати, систематизувати її, оцінюючи достовірність та релевантність.

5. Організація навчання

Обсяг навчальної дисципліни

Вид заняття	Загальна кількість годин
лекції	12
семінарські заняття / практичні / лабораторні	18
самостійна робота	60

Ознаки навчальної дисципліни

Семестр	Спеціальність	Курс	Нормативний / вибірковий
2	011 Освітні, педагогічні науки	1	Вибірковий

Тематика навчальної дисципліни

Тема	Кількість годин		
	лекції	заняття	сам. робота
Тема 1. Предмет, завдання та особливості андрагогічної науки. Становлення та основні етапи розвитку андрагогіки. Місце андрагогіки в системі сучасного людинознавства.	2		4
Тема 2. Неперервна освіта як нова концепція «Long Life Learning». Роль освіти дорослого населення в сучасній соціально-економічній ситуації України.	2		4
Тема 3. Дорослість як етап життєвого циклу людини. Основні психофізичні закономірності розвитку дорослих.	2		4
Тема 4. Психолого-педагогічні особливості навчання здобувачів освіти різного віку. Розвиток особистісних ресурсів дорослих у процесі навчання.	2		4
Тема 5. Методи, форми і	2		4

засоби андрагогічного навчання. Цифрова освіта для дорослих.			
Тема 6. Освіта як чинник соціального захисту дорослих, які перебувають у складних життєвих ситуаціях. Освітні послуги соціально незахищеним категоріям дорослих.	2		4
Тема 1. Концептуальні основи нової парадигми освіти. Доросла людина як суб'єкт освіти і навчання.		2	4
Тема 2. Предмет, завдання та особливості андрагогічної науки. Становлення та основні етапи розвитку андрагогіки. Місце андрагогіки в системі сучасного людинознавства.		2	4
Тема 3. Роль освіти дорослого населення в сучасній соціально-економічній ситуації України.		2	4
Тема 4. Основні психофізичні закономірності розвитку дорослих, кризи та кризові ситуації дорослої людини.		2	4
Тема 5. Теорія та практика взаємодії в освіті дорослих. Синергічна парадигма освіти.		2	4
Тема 6. Планування, створення сприятливих умов, реалізація та оцінювання процесу навчання дорослих.		2	4
Тема 7. Дистанційне навчання в системі освіти дорослих. Цифрова освіта для дорослих.		2	4
Тема 8. Освіта як чинник соціального захисту дорослих, які перебувають у складних життєвих ситуаціях. Освітні послуги соціально незахищеним категоріям дорослих.		2	4
Тема 9. Зарубіжний досвід		2	4

впровадження і реалізації концепції «Long Life Learning».			
ЗАГ:	12	18	60

6. Система оцінювання курсу

Загальна система оцінювання навчальної дисципліни Загальна система оцінювання курсу	<table border="1"> <thead> <tr> <th rowspan="2">Рейтинговий показник</th> <th rowspan="2">Оцінка ECTS</th> <th colspan="2">Оцінка у національній шкалі</th> </tr> <tr> <th>Екзамен, диф.залик, курс роб.(проект), практика</th> <th>Залик</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>90-100</td> <td>A (відмінно)</td> <td>Відмінно</td> <td rowspan="3">Зараховано</td> </tr> <tr> <td>82-89</td> <td>B (добре)</td> <td rowspan="2">Добре</td> </tr> <tr> <td>75-81</td> <td>C (добре)</td> </tr> <tr> <td>64-74</td> <td>D (задовільно)</td> <td rowspan="2">Задовільно</td> <td rowspan="3">Незараховано</td> </tr> <tr> <td>60-63</td> <td>E (задовільно)</td> </tr> <tr> <td>35-59</td> <td>FX (незадовільно) з можливістю повторного складання</td> <td rowspan="2">Незадовільно</td> </tr> <tr> <td>1-34</td> <td>F (незадовільно) з обов'язковим повторним вивченням</td> </tr> </tbody> </table>			Рейтинговий показник	Оцінка ECTS	Оцінка у національній шкалі		Екзамен, диф.залик, курс роб.(проект), практика	Залик	90-100	A (відмінно)	Відмінно	Зараховано	82-89	B (добре)	Добре	75-81	C (добре)	64-74	D (задовільно)	Задовільно	Незараховано	60-63	E (задовільно)	35-59	FX (незадовільно) з можливістю повторного складання	Незадовільно	1-34	F (незадовільно) з обов'язковим повторним вивченням
	Рейтинговий показник	Оцінка ECTS	Оцінка у національній шкалі																										
Екзамен, диф.залик, курс роб.(проект), практика			Залик																										
90-100	A (відмінно)	Відмінно	Зараховано																										
82-89	B (добре)	Добре																											
75-81	C (добре)																												
64-74	D (задовільно)	Задовільно	Незараховано																										
60-63	E (задовільно)																												
35-59	FX (незадовільно) з можливістю повторного складання	Незадовільно																											
1-34	F (незадовільно) з обов'язковим повторним вивченням																												

Вимоги до письмових робіт	Письмові роботи пропонуються у формі тестових завдань, розміщених у системі d-learn, та проектних робіт. Терміни написання: денна форма – на парі, заочна форма – за 10 днів до сесії.
Практичні заняття	50 балів
Умови допуску до підсумкового контролю	Умовами допуску до підсумкового контролю є рейтинг 25 балів впродовж семінарських занять (письмові роботи, усні відповіді)
Підсумковий контроль	Форма контролю: залик Форма здачі: тестовий контроль (50 балів)

7. Політика навчальної дисципліни

Академічна доброчесність	Загальні морально-етичні принципи та правила поведінки осіб, що навчаються та працюють в університеті визначаються Кодексом честі Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника. Внутрішнє забезпечення якості освітньої діяльності та якості освітнього процесу визначається Положенням про запобігання та виявлення плагіату у Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника: https://pnu.edu.ua/wp-content/uploads/2022/10/Нова-редакція-Положення-про-запобігання-академічному-плагіату.pdf
Пропуски занять (відпрацювання)	Пропуски семінарських (практичних, лабораторних) занять відпрацьовуються в обов'язковому порядку. Студент зобов'язаний відпрацювати пропущене заняття відповідно до Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника: https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2021/04/isinuvannia_nove2.pdf
Виконання завдання пізніше встановленого терміну	Порядок та організація контролю знань студентів, зокрема, умови пропуску занять (відпрацювання) допуску до підсумкового контролю визначаються Положенням про порядок організації та

	проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника: https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2021/04/isinuvannia_nove2.pdf
Невідповідна поведінка під час заняття	Діяти відповідно до Положення про розробку основних документів з організації освітнього процесу у Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника: https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2022/11/polozhennia-pro-OOP.pdf
Додаткові бали	Студент може отримати додаткові бали згідно Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника: https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2021/04/isinuvannia_nove2.pdf
Неформальна освіта	Визнання результатів неформальної освіти відбувається згідно Положення про визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної освіти в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2022/11/neformalna-osvita.pdf

8. Рекомендована література

1. Актуальні проблеми розвитку вищої освіти: *навч.-метод. посіб.* /авторський колектив: Завгородня Т.К., Нагачевська З.І, Савчук Б.П, Стинська В.В., Стражнікова І.В., Єгорова І.В., Ковальчук В.М.,Прокопів Л.М, Салига Н.М./ за заг. ред. В.Стинської, Л.Прокопів/. Івано–Франківськ, 2021. 400 с.
2. Архипова С.П. Соціальна андрагогіка: Навчально-методичний посібник. Черкаси, 2018. 65с.
3. Архипова С.П. Соціально-педагогічні аспекти освіти різних категорій дорослих: монографія / С.П.Архипова. Черкаси, 2013. 354 с.
4. Вітвицька С.С. Основи педагогіки вищої школи: *підручник за модульно-рейтинговою системою навчання*. Рек. МОН., 2-е вид. К. : ЦНЛ, 2018. 384 с.
5. Кондур О. С. Управління якістю освітніх систем в умовах глобалізації: теорія, методика організації, практика: *монографія* .Ів.-Франківськ : НАІР, 2018. 488с.
6. Концепція освіти дорослих в Україні / Укл.: Лук'янова Л.Б. – Ніжин: ПП Лисенко М.М., 2011. – 24 с.
7. Лук'янова Л. Законодавче забезпечення освіти дорослих: зарубіжний досвід: Українська Асоціація освіти дорослих. Київ, Україна: ТОВ «ДКСЦентр», 2017. 147 с.
8. Ничкало Н. Андрагогіка в системі педагогічних наук. Освіта дорослих: теорія, досвід, перспективи. 2009. Вип. 1. С. 7-20. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/OD_2009_1_4_15
9. Освіта впродовж життя: зарубіжний досвід та національна практика: монографія / За заг. ред. Л. Прокопів, В. Стинської / Авторський колектив: Л. Прокопів,В. Стинська, Г.Білавич, Б. Савчук, І. Єгорова, В. Ковальчук, Ю. Москаленко, О. Гевко,С. Довбенко, Л. Бандура, І Завулічна, М. Олексюк, Т. Паска, С. Юрченко. Івано-Франківськ:НАІР, 2022. 288 с. ISBN 978-617-8011-39-0
10. Освіта дорослих у перспективі змін: інновації, технології, прогнози: колективна монографія /За ред. А.Василюк, А.Стоговського. – Ніжин: В-ць ПП Лисенко М.М., 2017. 248с.
11. Про вищу освіту: Закон України від 01.07.2014р. URL:<https://docs.dtkr.ua/doc/1556-182>
12. Про освіту: Закон України від 05.09.2017р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text>.
13. Пуцов В.І. Особливості навчання дорослої людини: навч. посібник / В.І. Пуцов, Л.Я. Набока. К.: ЦППО, 2004. 60 с.
14. Сисоева С.О. Інтерактивні технології навчання дорослих: навчально-методичний посібник / Сисоева С.О.; НАПН України, Ін-т педагогічної освіти і освіти дорослих. К.: ВД «ЕКМО», 2011. 324 с.
15. Чепіль М.М. Актуальні проблеми освіти: *навч.-метод.посібник*. Дрогобич: Ред.-вид. відділ Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка, 2012.124 с.

Викладач:

доктор філософії,
асистент кафедри педагогіки та
освітнього менеджменту ім. Б. Ступарика
ПАСКА

Тарас